

Limingan kunta
Lakeustalo, Liminganraitti 10
91900 Liminka

Oulun seudun ympäristötoimi
liikelaitoksen johtokunta
PL 34, Oulun kaupunki
Solistinkatu 2 Oulu

LIMINGAN VESIHUOLTO OY:N LAUSUMA KUNNAN MUISTUTUKSEN LIITTEEKSI

Oulun seudun ympäristötoimi on varannut oikeuden niille, joiden oikeutta tai etua asia koskee, tehdä muistutus Kamrock Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta asianumero OUKA/3685/2022. Limingan Vesihuolto Oy kirjaa kunnan pyynnöstä näkemyksensä koskien hankkeen Limingan vesihuollon kannalta tärkeitä ja huomioon otettavista seikoista liitettäväksi osaksi kunnan laatimaa muistutusta.

LIMINGAN VESIHUOLTO OY:N LAUSUMA

ALUEEN MERKITYS VESIHUOLLOLLE

Alue jolle Kamrock Oy hakee maa-aineslupaa eloperäisen aineksen, moreenin ja kalliokiviaineksen ottoon sekä ympäristölupaa louhintaan, murskaukseen ja ruokamullan valmistukseen sijaitsee hyvin lähellä 1. luokan Rantakylän pohjavesialuetta, joka on ensiarvoisen tärkeä Limingan kunnan vedenhankinnalle.

Limingan vedensaannin turvaaminen on ollut viime vuosina kriittisellä rajalla veden riittävyyden suhteen. Rantakylän pohjavesialueella sijaitsevat Aarnion 2 kpl, Kukkalan 1 kpl ja Montun 2 kpl vedenottoaivot, jotka ovat olennainen ja kriittinen osa Limingan vesihuoltoa ja sen turvaamista. Jos vedenotto joudutaan Rantakylän pohjavesialueelta lopettamaan, on se katastrofi Limingan kunnan vesihuollolle ja tulee aiheuttamaan talousveden riittävyyden osalta kuntaan vesikriisin.

LUPAHAKEMUKSEN MUKAISEN TOIMINNAN RISKIT VESIHUOLLOLLE

Limingan Vesihuolto Oy:n vahva näkemys on, että Kamrock Oy:n maa-ainesluvan ja ympäristöluvan hakemuksen mukainen toiminta aiheuttaisi merkittävän uhan Rantakylän pohjavesialueelle, vaikka varsinainen maa-aineksen otto tapahtuisikin pohjavesialueen ulkopuolella. Maa-aineksen otto tapahtuisi kuitenkin hyvin lähellä pohjavesialuetta ja siihen liittyisi luontoa muokkaavia ja kuormittavia toimintoja, joiden vaikutus tulisi ulottumaan pohjavesialueelle saakka. Riskinä tulisi olemaan pohjavesien virtausten muuttuminen laajan ja syvän avolouhoksen johdosta, jossa louhintataso on 14 m pohjavesitason alapuolella. Lisäksi riskinä olisi louhoksen pumppausvesien aiheuttama laadullinen ja määrällinen riski, koska pumppausvedet johdettaisiin pohjavesialueen suuntaan. Laadulliset riskit olisivat pumppausvesien

mukana kulkevat kiintoaines-/humusjäämät sekä muut pohjavesiä likaavat epäpuhtaudet. Myös suoraan maaperän kautta pohjavesiin imeytyvät räjäytysainejäämät, mahdolliset koneissa, laitteissa ja kalustossa käytettävien poltto- ja voiteluaineiden vuodot, valumat ja jäämät aiheuttaisivat merkittävän laadullisen riskin pohjavedelle.

Lupahakemuksessa ilmoitetaan: ”Purkuojastosta tai laskeutusaltaista otetaan vesinäytteet ennen toiminnan aloittamista vertailunäytteeksi, toiminnan aikana vuosittain sekä mahdollisissa häiriötilanteissa, kuten polttoainevuotojen sattuessa.” Tällainen valvonta- ja varautumissuunnitelma on riittämätön toiminnan pohjavesialueelle aiheuttamiin riskeihin suhteutettuna.

Limingan kunta ja vesihuolto ovat tehneet yhteistyössä Metsänhoitoyhdistys Siikalakeuskuksen kanssa ojitushankkeen (ELY 293-521-60-2021-029), jolla on pyritty vähentämään Rantakylän Muontun vedenottamon alueen valumavesiä ja laskemaan pintaveden korkeutta Montun vedenottokaivojen ympäristössä. Korkea vedenpinta aiheuttaa saastumisriskin kaivoille. Pelkona on, että louhoksen pumppausvedet lisäävät valumavesiä Montun vedenottamon alueella ja nostavat veden pintaa entisestään vedenottokaivojen ympäristössä. Lisäksi pumppausvedet ja niiden imeytyminen suoraan pohjavesiin aiheuttaa merkittävän Rantakylän pohjavesialueen biologisen pilaantumisriskin.

Limingan Vesihuolto Oy on rakentamassa uutta vesilaitosta Liminkaan ja laitoksen tärkeimpänä raakavesilähteenä on Rantakylän pohjavesialue ja alueella sijaitseva Montun vedenottamo. Uusi vesilaitos on suuri taloudellinen investointi ja ponnistus Limingan kunnalle sekä vesihuollolle. Tällä kalliilla investoinnilla on tarkoitus turvata Limingan vedenhankinnan tulevaisuus. Jos lupahakemuksen mukainen maa-aineksen otto sallitaan 1. luokan pohjavesialueen rajalla ja sillä vaarannetaan Rantakylän pohjavesivarannot ja tuhotaan Montun vedenottamo, jää uusi vesilaitos ilman raakavettä, sillä Rantakylän pohjavesiä korvaavaa vedenottoaluetta ei Limingassa tai lähialueilla ole. Tällöin Liminkalaisilta tulee loppumaan vesi.

LIMINGAN VESIHUOLTO OY:N KANTA LUPAHAKEMUKSEEN

Vesihuoltolaitoksen tehtävä on tukea ja edistää paikallista yritystoimintaa. Kuitenkin vesihuollon ensisijainen ja koko toiminnan perusta on turvata Limingan kunnan vesihuolto. Jos vesihuoltolaitos katsoo jonkin hankkeen vaarantavan sen perustoiminnan, ei sitä voi puoltaa, vaikka hanke tukisikin alueen elinkeinotoimintaa. Limingan Vesihuolto Oy katsoo, että Kamrock Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen mukainen toiminta aiheuttaisi liian suuren riskin Rantakylän pohjavesialueelle ja koko Limingan vedenhankinnalle.

Veijo Savolainen

toimitusjohtaja

Limingan Vesihuolto Oy